

[Lilli Gyldenkilde]

i. for de borgerlige partier kender jo udmærket, hvilken magt de eksisterende fonde har i dette samfund, og med den viden ønsker de naturligvis ikke, at lønmodtagerne får samme magt.

Jeg bliver nødt til at sige, at det er et for SF helt selvfølgelig lighedskrav, at private formuer ikke må opbygges og videreføres i generationer uden en kraftig beskatning. Det er bare tåbeligt, hvis denne beskatning koster arbejdspladser. Her bliver problematikken helt anderledes, hvis en solidarisk fond ejer en væsentlig del af virksomheden. Så er det kun den private del, der skal beskattes, og åreladningen bliver mindre. Med andre ord: i et privatkapitalistisk samfund er lighed og forøget beskæftigelse måske uforenelige størrelser. Hvis vi f. eks. af lighedsgrunde forøger arveafgift og beskatning af særlig indkomst og formueskatter, så koster det arbejdspladser. Hvis vi vil have flere arbejdspladser, må vi forøge den økonomiske ulighed. Vi kan kun komme ud af det dilemma ved at opbygge kollektivt ejede erhvervsformuer, fonde.

Der er fra SFs side kommet nogle indvendinger i forbindelse med fonden, men de har helt klart gået på, hvem der skal styre denne fond, og efter hvilke kriterier den skal styres. Vi er ikke modstandere af fondene, men vi har nogle spørgsmål om dem, og dem må vi selvfølgelig have afklaret. Efter vor mening skal det ikke være fagbevægelsens folk, der skal sidde i fondsbestyrelsen, men derimod folk fra arbejdspladserne. Fagbevægelsen skal tage sig af det, fagbevægelsen nu engang skal tage sig af, nemlig kæmpe for bedre vilkår for lønarbejderne.

Det må også gennemdrøftes, hvilke kriterier der skal styres efter. Vi i SF anser det for vigtigt, at der styres efter at fremme beskæftigelsen, at fremme importkonkurrerende virksomhed, at fremme oprettelse af nye virksomheder og at overtage virksomheder, der påtænkes nedlagt, hvis de ud fra et samfundsmæssigt synspunkt er bevaringsværdige.

Debatten i dag vil vise, at såfremt der skal skabes en reform, må der et andet flertal til, der må et nyt arbejderflertal til, og det skal naturligvis være med et styrket SF. Der er ikke flertal i folketinget for andet end en tvungen opsparring. Jeg skal ikke undlade at gøre socialdemokratiet opmærksom på, at jeg advarer stærkt mod, at man går ind i en så-

dan tvungen opsparring camoufleret som en form for overskudsdeling.

Jeg vil i øvrigt opfordre socialdemokratiet til at fortsætte og støtte den debat, der er ved at komme godt i gang i befolkningen, sådan at der kan laves en ordentlig reform, som vil kunne holde igennem den folkeafstemning, som vi alle sammen ved vil komme. Det er krævet af ikke mindre end 2 partier her i dag, og i december 1979 blev det krævet af 3 partier, så vidt jeg husker.

Vi skal have lavet en reform, som kan vise, at lønarbejderne virkelig har taget et skridt i retning af tilegnelse af merværdien og tilegnelse af bestemmelsesretten i vores virksomheder. Kommer vi derud, hvor vi får lavet den reform, vil den også kunne bære igennem en folkeafstemning.

Lone Dybkjær (RV):

En redegørelse kan i sit udgangspunkt behandles på mange måder ud over det rent saglige. Man kan anlægge nogle sarkastiske betragtninger, man kan anlægge nogle uvenlige betragtninger, og man kan endelig anlægge nogle venlige, måske ligefrem engagerede betragtninger.

Da jeg så redegørelsen, må jeg indrømme, at mit første udgangspunkt var det sarkastiske. Nu har vi altså haft et bombastisk lovforslag i 1973, et beslutningsforslag i 1979, der heller ikke kunne gennemføres, og nu får vi så en redegørelse. Man kunne spørge sig selv: hvad bliver det næste? Et onsdagsspørgsmål fra hr. Hans Jørgen Jensen om, hvordan det går med regeringens planer i denne sag?

Man kunne være uvenlig og sige: der er nok ikke noget synderlig nyt i denne redegørelse, og derfor behøver vi i og for sig ikke diskutere nogen ting.

Men jeg valgte faktisk den tredje måde, den venlige. Det gjorde jeg bl.a., fordi arbejdsministeren og jeg i forbindelse med et radikalt forslag havde en ordveksling, hedder det vist, omkring begreberne venlighed og engagerethed og den slags ting, og så tænkte jeg: ja, jeg må jo gøre gengæld. Arbejdsministeren sagde, at han var venlig over for vores forslag. Så vil jeg naturligvis også forsøge at være venlig over for hans.

Jeg har derfor gået talen temmelig omhyggeligt igennem for at se, om der nu skulle